

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 15C/235/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7212227886
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Obermanová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2016:7212227886.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Vierou Obermanovou, v právnej veci navrhovateľa: E. H..Z..A., M.: XX XXX XXX, E. XX, Y., zastúpený Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko s.r.o., IČO: 36 864 421, Grösslingova 4, Bratislava proti odporcovi: H. Z., J. D. U. U. D. H. H. H. H. Ž. P.D. XX, Y., v konaní o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Návrhy na náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy **z a m i e t a**.

Odporcovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa domáhal voči štátu návrhmi, doručenými tunajšiemu súdu dňa 27.9.2012, náhrady majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch z titulu zodpovednosti za škodu vzniknutú jeho nesprávnym úradným postupom.

Návrhy skutkovo odôvodnil tým, že ako oprávnený subjekt (veriteľ zo zmluvy o úvere) navrhol postupom podľa ust. § 38 a násl. zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len Exekučný poriadok) vykonať exekúcie z dôvodu nerešpektovania zmluvných dojednaní a zákonných ustanovení zo strany dlžníkov. Exekúcie navrhol vykonať pre svoje pohľadávky, ktoré vznikli neplnením záväzkov dlžníkov vyplývajúcich zo zmlúv o úvere. Návrhy navrhovateľa na vykonanie exekúcie spolu s exekučnými titulmi boli súdnym exekútorom predložené miestne a vecne príslušnému okresnému súdu spolu so žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Navrhovateľ z ust. § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. účinného tak do 31.5.2011, ako aj od 1.6.2011 vyvodil, že v exekučnom konaní vedenom podľa týchto procesných pravidiel je založená povinnosť exekučného súdu rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti aj v prípade, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Exekučný súd napriek tomu, že vec ním prejednávaná nevykazovala prvky nadmernej právnej zložitosti a nevyžadovala si ani takú spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá by mohla mať svojou komplexnosťou podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu, rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia po uplynutí zákonom stanovenej doby. Navrhovateľ nesprávnym úradným postupom spočívajúcim v rozhodnutí o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia charakterizoval ako a) nevykonanie rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov; b) vykonanie úradného postupu bez splnenia zákonných podmienok. Takýto postup bol podľa jeho názoru príčinou konkrétneho následku, ktorý sa prejavil vznikom materiálnej škody a nemajetkovej ujmy na strane navrhovateľa. Navrhovateľ si preto z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu uplatňoval náhradu majetkovej škody vždy do výšky istiny exekvovanej pohľadávky s príslušenstvom a súčasne si uplatňoval ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu vo výške 20 % z uplatňovanej istiny s príslušenstvom. V prípadoch, kedy súdy rozhodli o vydaní

poverenia na vykonanie exekúcie, navrhovateľ hodnotil postup súdu ako nesprávny a v rozpore so zákonom z dôvodu, že exekučný súd postupoval nesústreďene a so zbytočnými prietahmi. V týchto prípadoch si navrhovateľ uplatnil náhradu škody v paušálnej výške 125 €, prípadne 175 € a rovnako náhradu nemajetkovej ujmy žiadal priznať vo výške po 55 € za každý mesiac prietahov.

Obsahom návrhov na začatie konania o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy bola navrhovateľom vznesená námietka zaujatosti všetkých sudcov Okresného súdu Košice II, pretože svojím nelegálnym konaním (nesprávnym úradným postupom) mu zapríčinili vznik škody a preto nemôžu byť zároveň tými, ktorí budú o tejto škode rozhodovať. V prejednávanej veci bolo o námietke zaujatosti rozhodnuté Krajským súdom v Košiciach uznesením č. k. 11NcC/75/2012-24 zo dňa 19. októbra 2012 tak, že konajúca sudkyňa G.. J. A. nie je z prejednávania a rozhodovania vylúčená, z toho dôvodu nebolo potrebné rozhodovať o námietke zaujatosti všetkých sudcov Okresného súdu Košice II. a ani o návrhu na delegovanie veci inému okresnému súdu. Krajský súd v Košiciach v tomto svojom rozhodnutí uzavrel, že sudca, ktorý sa nepodieľal na rozhodovaní v exekučných veciach, v ktorých navrhovateľ súdu vytýkal súdu nesprávny úradný postup, nemohol byť ku prejednávanej veci v pomere, ktorý by vyvolal pochybnosti o ich nezaujatosti.

Citovanému rozhodnutiu KS v Košiciach predchádzalo uznesenie tunajšieho súdu č. k. 15C/235/2012-9 zo dňa 9.10.2012 (právoplatné dňa 11.10.2012), ktorým súd spojil na spoločné konanie vedené pod č. k. 15C/235/2012 konania vedené pod č. k. 15C/236/2012, 15C/238/2012, 15C/240/2012, 15C/241/2012, 15C/242/2012, 15C/243/2012, 15C/244/2012, 15C/245/2012, 15C/246/2012, 15C/247/2012, 15C/248/2012, 15C/249/2012, 15C/251/2012, 15C/252/2012, 15C/253/2012, 15C/254/2012, 15C/255/2012, 15C/256/2012, 15C/257/2012, 15C/258/2012, 15C/259/2012, 15C/260/2012, 15C/261/2012, 15C/262/2012, 15C/263/2012, 15C/264/2012, 15C/265/2012, 15C/266/2012, 15C/267/2012, 15C/268/2012, 15C/269/2012.

Ako bolo vyššie uvedené, navrhovateľ podal Okresnému súdu Košice II. dňa 27.9.2012 väčší počet návrhov smerujúcich proti odporcovi, ktorými sa domáhal náhrady majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy. Iba do senátu 15C bolo náhodným výberom pridelených spolu 32 vyššie uvedených vecí, ktoré sa týkali tých istých účastníkov a skutkovo spolu súviseli.

Odporca sa k návrhu písomne vyjadril podaním zo dňa 7.2.2013. V prvom rade poukázal na to, že ide o predčasne uplatnený nárok na súde. Z ust. § 15 ods. 1, § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z. z. totiž vyplýva, že poškodený sa práva na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci môže domáhať na súde až po uplynutí 6-tich mesiacov odo dňa prejednávania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na príslušnom orgáne. Odporcovi boli prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody doručené dňa 23.4.2012. Vzhľadom na to, že žalobné návrhy boli súdu podané dňa 27.9.2012, je zrejmé, že navrhovateľ ich podal skôr, ako uplynula 6-mesačná lehota. V tejto súvislosti odporca ďalej uviedol, že navrhovateľ neposkytol žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí a tým zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať návrh na náhradu škody, o ktorého prerokovanie sám požiadal. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z. z. preto nárok navrhovateľa nepovažoval za predbežne prerokovaný.

K nesprávnemu úradnému postupu rozhodnutím o poverení exekútora po 15-dňovej lehote odporca vo svojom vyjadrení poukázal na ust. § 41 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 1.6.2011, kedy bol Exekučný poriadok novelizovaný zákonom č. 102/2011 Z. z. Z citovaného ustanovenia jednoznačne vyplýva, že 15-dňová lehota na vydanie poverenia neplatí pre rozhodnutia rozhodcovského súdu ako exekučného titulu. Ak bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná na súd po 1.6.2011, je nárok v tejto časti neopodstatnený. V ostatných prípadoch opätovne poukázal na judikatúru Ústavného súdu a na to, že samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty neznamená automaticky prietahy v konaní. Vo vzťahu k namietanému porušeniu práva zamietnutím návrhu na vydanie poverenia po zákonom stanovenej lehote odporca poukázal na ust. § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. Z citovaného zákonného ustanovenia vyplýva, že pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je okrem iného nevyhnutné, aby nezákonnosť rozhodnutia bola konštatovaná príslušným orgánom, čo v prejednanom prípade nebolo splnené. S poukazom na judikatúru Najvyššieho súdu SR v konaní sp. zn. 5Cdo/291/2010, podľa ktorej vnútroštátny súd má povinnosť ex offo preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo

na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy, konštatoval, že opätovné posúdenie práva navrhovateľa exekučným súdom nemožno považovať za prekročenie jeho právomoci. Vo vzťahu k materiálnej škode uviedol, že pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. je o. i. nevyhnutné preukázať existenciu škody. Podľa názoru odporcu navrhovateľ nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické.

Rovnako k uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy neboli podľa vyjadrenia odporcu splnené zákonné predpoklady, lebo pri uplatňovaní nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je potrebné preukázať, že konštatovanie porušenia práva nie je dostačujúcim zadosťučinením. Uvedené zo žalobných návrhov nevyplýva a z toho dôvodu odporca nemal za preukázaný tak vznik nemajetkovej ujmy, ako ani to, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch. Z dôvodu nepreukázania splnenia základných zákonných podmienok, ktoré sú potrebné pre priznanie náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z., považoval odporca návrhy za právne neopodstatnené a žiadal, aby ich súd v celom rozsahu zamietol.

Pasívna legitímácia odporcu nebola v konaní sporná. Vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci koná podľa ust. § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti SR, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Uznesením zo dňa 7.10.2014 súd veci spojené na spoločné konanie pod sp. zn. 15C/235/2012 rozpojil na samostatné konania tak, že veci vedené pod sp. zn. 15C/235/2012, 15C/236/2012, 15C/238/2012, 15C/240/2012, 15C/243/2012, 15C/245/2012, 15C/247/2012, 15C/248/2012, 15C/251/2012, 15C/252/2012, 15C/253/2012, 15C/254/2012, 15C/255/2012, 15C/256/2012, 15C/257/2012, 15C/259/2012, 15C/263/2012, 15C/264/2012, 15C/265/2012, 15C/266/2012, 15C/267/2012, 15C/268/2012 a 15C/269/2012 sú vedené pod sp. zn. 15C/235/2012. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť 13.11.2014.

Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 23.6.2016. Písomným podaním doručeným súdu 20.6.2016 ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní odporca z dôvodu hospodárnosti konania s tým, že zotrúva na svojom písomnom vyjadrení a žiada žalobný návrh zamietnuť. Elektronickým podaním bez ZEP doručeným súdu rovnako 20.6.2016 právny zástupca navrhovateľa predložil súdu návrh na prerušenie konania z dôvodu, že pred Okresným súdom Prešov prebieha pod sp. zn. 7C/6/2010 konanie o náhradu škody pre porušenie práva Európskej únie, ktorého sa mal podľa žalobného návrhu dopustiť Okresný súd Prešov v exekučnom konaní vedenom proti žalobkyni na základe neprijateľnej rozhodcovskej doložky, pričom v uvedenom konaní vystupujú na strane žalovaných v 1.rade SR, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti a v 2. rade Pohotovosť, za účasti vedľajšieho účastníka-Združenia na ochranu spotrebiteľa HOS. Návrh na prerušenie konania odôvodňoval tým, že Okresný súd Prešov v uvedenom konaní v súlade s § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. rozhodol o prerušení konania do rozhodnutia Súdneho dvora Európskej únie o prejudiciálnych otázkach a o predložení prejudiciálnych otázok, ktoré zároveň vymenoval. S poukazom na to, že zodpovedanie predmetných prejudiciálnych otázok v konaní prebiehajúcim pred OS Prešov pod sp.zn. 7C/6/2010, ktorého účastníkmi sú zhodne účastníci v tomto konaní, má pre ďalší priebeh a rozhodnutie zásadný význam, nakoľko pre vznik nároku na náhradu škody má fundamentálny význam posúdenie správnosti postupu exekučného súdu pri vydaní poverenia na výkon exekúcie na podklade exekučného titulu, ktorým bol právoplatný rozsudok rozhodcovského súdu. Zároveň poukázal na záver aj iných okresných súdov, ktoré pristúpili k prerušeniu konania až do právoplatného skončenia konania o prejudiciálnych otázkach s poukazom na ust. § 109 ods. 2 O.s.p.

Zo spisu súd zistil, že predmetné elektronické podanie (návrh na prerušenie konania) nepredložil navrhovateľ súdu v rovnopise, aj keď uplynula lehota 3 dní, preto na neho v konaní neprihliadal (§ 42 ods. 1 O.s.p).

Súd konal a rozhodol v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p. v neprítomnosti účastníkov konania, po vykonaní dokazovania oboznámením sa so stanoviskami účastníkov konania, tvoriacimi obsah spisov spojených do jedného konania, oboznámením sa s obsahom pripojených exekučných spisov Okresného súdu Košice II a zistil nasledovný skutkový stav:

Vo všetkých konaniach vedených pod sp. zn. 15C 235/2012, po pripojení príslušných exekučných spisov súd zistil, že exekučný súd v žiadnom z týchto konaní nepostupoval spôsobom, ktorý by

bolo možné považovať za nesprávny úradný postup. Išlo o žaloby, u ktorých navrhovateľ vyvodzoval zodpovednosť štátu z postupu exekučného súdu, ktorý o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie rozhodol zamietnutím tejto žiadosti po uplynutí zákonom stanovenej doby 15 dní. Zákon nestanovuje, resp. nestanovoval lehotu na vydanie rozhodnutia a to jednak v prípade, ak súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie (zákon stanovuje lehotu len pre prípad vydania poverenia, nie pre prípad zamietnutia žiadosti súdneho exekútora) a jednak preto, že novelou Exekučného poriadku účinnou po 1.6.2011 neplatí 15 dňová lehota na vydanie poverenia pre súd, ak sa vedie exekúcia na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok, čo je aj prípad v exekučných konaniach spoločnosti Pohotovosť s.r.o. Súd preto v týchto prípadoch nemohol zmeškať žiadnu lehotu.

Podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. možno pod nesprávny úradný postup zahrnúť širokú oblasť postupov štátnych orgánov mimo vydávania rozhodnutí. Za nesprávny postup možno považovať aj nečinnosť alebo nekonanie orgánu v určitej lehote.

Podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku účinného do 31.5.2011, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku účinného od 1.6.2011 (znenie zavedené zákonom č. 102/2011 Z. z.), podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného do 31.5.2011, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku účinného od 1.6.2011 (znenie zavedené zákonom č. 102/2011 Z. z.), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti, alebo návrhu, alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Z gramatického výkladu citovaných ustanovení Exekučného poriadku jednoznačne vyplýva, že 15-dňová lehota sa vzťahuje iba na prípady, kedy súd poverí exekútora vykonaním exekúcie na základe exekučného titulu (okrem prípadov podľa § 41 ods. 2 písm. c) a písm. d) Exekučného poriadku). Lehota 15 dní sa však nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o vydanie poverenia. Pokiaľ teda v hore uvedených prípadoch exekučný súd pri vydaní uznesenia o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nerozhodol do 15 dní od prijatia jeho žiadosti, nepostupoval oneskorene, t.j. nekonal nesprávne, lebo pre takéto rozhodnutie zákon žiadnu lehotu nestanovuje. Bolo by nelogické žiadať dodržanie 15-dňovej lehoty aj v prípadoch, kedy súd žiadosť zamietne, lebo proces posudzovania žiadosti o vydanie poverenia v prípadoch zistenia rozporu, či už v samotnej žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie, alebo exekučného titulu, je zložitý a časovo náročný. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie lehoty 15 dní pre rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktorá bola v prejednávanych prípadoch zamietnutá, nie je nesprávnym úradným postupom, lebo pre takéto (zamietavé) rozhodnutie naša právna úprava žiadnu lehotu nestanovuje.

Rovnaká argumentácia (právna úprava nestanovuje žiadnu lehotu) platí aj pre prípady, kedy súd vydal exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie po uplynutí lehoty 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora, v prípade exekúcie, ktorá sa vykonáva na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok a to po 1.6.2011, kedy zákonodarca novelou rozšíril znenie § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku, o exekučné tituly, ktorými sú vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov. Táto zmena mala za následok to, že v exekučných konaniach začatých po 1.6.2011 sa 15 dňová lehota súdu na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre súdneho exekútora odo dňa prijatia žiadosti súdneho exekútora, prestala vzťahovať na prípady, v ktorých bol exekučným titulom vykonateľný rozhodcovský rozsudok.

Navrhovateľ ďalej namietal nezákonnosť opätovného posúdenia svojho práva na zaplatenie dlhu. Ide v podstate o námietku, ktorou navrhovateľ spochybnil opodstatnenosť postupu exekučného súdu, ktorý pri posudzovaní - rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie preskúmal exekučný titul. Ako už bolo vyššie uvedené, vo všetkých namietaných prípadoch išlo o preskúmanie rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom, predmetom ktorého bola pohľadávka vyplývajúca zo zmluvy o úvere, kde ako oprávnený - veriteľ vystupuje navrhovateľ a povinný - dlžník je fyzická osoba ako spotrebiteľ. Vo všetkých prípadoch ide o práva zo spotrebiteľskej zmluvy. Takýmto postupom exekučného súdu nemohlo dôjsť k prekročeniu jeho právomoci, práve naopak. Je povinnosťou exekučného súdu preskúmať aj exekučný titul. Exekučný súd je oprávnený hľadať na rozhodcovský rozsudok, ktorý je exekučným titulom, ako by nebol materiálne právoplatný a môže ho preskúmať aj čo do materiálnej správnosti (z hľadísk podľa ust. § 45 zákona o rozhodcovskom konaní zákon č. 244/2002 Z. z.). Exekučný súd počas celého exekučného konania (t.j. v každom štádiu vedenia exekúcie) je povinný dôsledne skúmať, či sú splnené formálne, i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie. Je tak predovšetkým povinný skúmať, či podklad, na základe ktorého sa exekúcia vedie, je spôsobilým exekučným titulom v zmysle ust. § 41 Exekučného poriadku. Súd môže v tomto rozsahu skúmať exekučný titul na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu a v prípade zistenia, že nie sú splnené podmienky materiálnej alebo formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, musí na zistenie nezákonnosti vedenia exekúcie aj adekvátne procesne reagovať. Námietka navrhovateľa, že exekučný súd nebol oprávnený na preskúmanie rozhodcovského rozhodnutia a prekročil svoje právomoci, nie je podľa názoru súdu dôvodná aj s poukazom na judikatúru Ústavného súdu SR (tak, ako ju vo svojom vyjadrení uvádza odporca) z 3. marca 2011, č. k. IV.ÚS 60/2011-13, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 13. októbra 2011, sp. zn. 3Cdo 146/2011, uznesenie Najvyššieho súdu SR z 26. septembra 2011 sp. zn. 3MCdo 11/2010 a uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29. marca 2011 sp. zn. 5Cdo 291/2010, podľa ktorých vnútroštátny súd má povinnosť ex officio preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, nekalú povahu rozhodcovskej doložky rozhodcovského súdu vydaného bez účasti spotrebiteľa, preskúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy a to v takom rozsahu, v akom mu to umožňujú vnútroštátne procesné pravidlá v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. V takomto prípade prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol prípadne nekalou doložkou viazaný. To znamená, že aj keď účastník rozhodcovského konania, ktorým je spotrebiteľ, nevyužije možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení Zákona o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade zisteného nedostatku v tomto smere konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť tohto exekučného titulu.

V prejednávanych prípadoch nemožno teda hovoriť o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu preto, že tento bol plne v súlade so zákonom a naplňal príkaz vyplývajúci z princípu ochrany práv spotrebiteľa. V tejto súvislosti treba poukázať aj na skutočnosť, že posúdenie zákonnosti exekučného titulu je taká činnosť, ktorá má svoj bezprostredný výraz vo vydanom rozhodnutí, v našom prípade v uznesení o zamietnutí žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Pokiaľ teda navrhovateľ namieta nezákonnosť postupu súdu, ktorého výsledkom bolo rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, namieta tým vlastne nesprávnosť takéhoto rozhodnutia. Pod pojem nesprávny úradný postup totiž môžeme zahrnúť iba iné než rozhodovacie činnosti štátnych orgánov. V prejednanom prípade ide však zo strany navrhovateľa o namietanie samotného rozhodnutia a preto nemožno hovoriť o nesprávnom úradnom postupe.

Namietané porušenie práva navrhovateľa (vykonaním opätovného posúdenia práva navrhovateľa bez zákonných podmienok, ktorým exekučný súd mal prekročiť svoju právomoc) by sme mohli, za splnenia ďalších podmienok, označiť ako nezákonné rozhodnutie. Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno podľa ust. § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Táto podmienka nepochybne nie je vo všetkých prípadoch zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie namietaných navrhovateľom splnená. Preto predmetné rozhodnutia okresného súdu nie je možné považovať za nezákonné a zároveň ich (ne)zákonnosť nie je možné posudzovať v tomto konaní. Ani v jednom prípade nebolo preukázané, ani tvrdené, že predmetné uznesenia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie boli zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť.

V tejto súvislosti súd poukazuje aj na právny názor obsiahnutý v judikatúre Súdneho dvora (ES) vo veci E. C-76/10 zo dňa 16.11.2010, kde súdny dvor (ES) v súvislosti so skúmaním nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách rozhodol, že vnútroštátny súd má aj vo fáze výkonu rozhodnutia povinnosť (aj bez návrhu) posúdiť nekalú povahu podmienky obsiahnutej v zmluve o úvere uzavretej poskytovateľom úveru so spotrebiteľom. Je úlohou dotknutého vnútroštátneho súdu určiť, či sa má podmienka zmluvy o úvere považovať za nekalú v zmysle čl. 3 až 4 Smernice 93/13/EHS a v prípade kladnej odpovede je úlohou uvedeného súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátneho práva, s cieľom ubezpečiť sa, že tento spotrebiteľ nie je viazaný touto podmienkou.

Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že v prejednávaných prípadoch nebolo preukázané nezákonné konanie exekučného súdu, či už pre nedodržanie zákonnej 15-dňovej lehoty (lebo táto v prípadoch, keď sa žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamieťa, neplatí), či už pre nesprávny úradný postup (lebo namietaná činnosť exekučného súdu nebola úradným postupom a nebola ani nezákonná) a v konečnom dôsledku ani pre nezákonné rozhodnutie (lebo ani v jednom prípade nebolo rozhodnutie exekučného súdu takto posúdené príslušným orgánom).

Nárok na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z. nevzniká, pokiaľ nie je naplnený čo i len jeden z troch vyššie uvádzaných predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu. Keďže v prejednávaných prípadoch nebola splnená podmienka nezákonného rozhodnutia, prípadne nesprávneho úradného postupu, bolo bez právneho významu zaoberať sa škodou. Túto si navrhovateľ uplatnil vždy vo výške istiny s príslušenstvom, ktorá bola predmetnom exekučnému konaniu a vyplýva zo záväzkového vzťahu založeného zmluvou o úvere. Bez nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu nemôže existovať ani príčinná súvislosť takéhoto postupu s tvrdenou škodou. Pre absenciu podmienok vzniku zodpovednosti za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. súd zamietol aj návrhy na náhradu škody uplatnené v súvislosti s citovanými exekučnými konaniami, kde súd zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Navrhovateľovi v týchto prípadoch nevznikol nárok ani na náhradu nemajetkovej ujmy, lebo základným predpokladom pre jej priznanie je práve konštatovanie porušenia zákona štátnym orgánom. Keďže nesprávny úradný postup a ani nezákonné rozhodnutie v konaní preukázané neboli, súd aj v tejto časti návrhy zamietol.

Podľa ust. § 3 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012 t.j., do účinnosti z. č. 412/2012 Z. z. (ďalej len zákon č. 514/2003 Z. z.) štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Zákon č. 514/2003 Z. z. vo svojom ust. § 9 ods. 1 za nesprávny úradný postup považuje porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa ust. § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len Exekučný poriadok) v znení účinnom do 31.5.2011, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne

poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu, alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Pre posúdenie opodstatnenosti uplatneného nároku bolo potrebné skúmať, či boli splnené všetky podmienky vzniku zodpovednosti za škodu. Zákon č. 514/2003 Z. z. stanovuje pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom preukázanie základných predpokladov vzniku tejto zodpovednosti a to porušenie právnej povinnosti, ktorá by mala v prejednávaných prípadoch spočívať v nesprávnom úradnom postupe, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne, pričom pri tomto type zodpovednosti za náhradu škody sa nepreukazuje zavinenie, keďže špeciálna právna úprava v danom prípade predpokladá objektívnu zodpovednosť za vzniknutú škodu. Pojem nesprávneho úradného postupu sa v zákone bližšie nevymedzuje. V praxi sa vychádza z toho, že ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. predpokladá, že ide o také prípady vzniku škôd, ktoré boli vyvolané inou činnosťou štátneho orgánu než rozhodovacou. Pod nesprávny úradný postup v zmysle cit. zák. ustanovenia možno zahrnúť širokú oblasť postupov orgánov verejnej moci mimo vydávania rozhodnutí. Za nesprávny úradný postup možno považovať aj nečinnosť, alebo nekonanie orgánov v určitej lehote. V každom konkrétnom prípade však treba skúmať, či je preukázaná nečinnosť ako znak zodpovednostnej skutkovej podstaty so zreteľom na okolnosti prípadu, najmä či konkrétny orgán mal, alebo mohol konať. Je nesporné, že v uvedených prejednávaných prípadoch exekučný súd pri udelení poverenia na vykonanie exekúcie nedodržel lehotu 15 dní. Pri posúdení, či takýto postup možno hodnotiť ako nesprávny, s následkami tak, ako ich má na mysli ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z. z. súd vychádzal analogicky z judikatúry Ústavného súdu SR, podľa ktorej pri posúdení, či došlo, alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, prihliada Ústavný súd SR síce na lehoty, ktoré sú uvedené v zákone, ale ich nedodržiavanie nepovažuje automaticky za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci (porovnaj I.ÚS 16/02). V tomto smere je potrebné poukázať najmä na rozhodnutie Ústavného súdu SR I.ÚS 70/02, z ktorého odôvodnenia vyplýva, že ak na jednej strane všeobecný súd je viazaný v zákone ustanovenými lehotami na vykonanie procesného úkonu, na druhej strane ich nedodržanie nemôže mať za následok porušenie základných zásad civilného procesu, ktoré sú nevyhnutným predpokladom realizácie širšieho základného práva a to práva na spravodlivý proces, ktoré majú účastníci konania zaručené v ustanoveniach siedmeho oddielu druhej hlavy Ústavy SR a v príslušných medzinárodných zmluvách o ľudských právach. Právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a právo na spravodlivý proces nemožno stavať proti sebe, ani ich oddeľovať.

Na základe uvedeného súd dospel k záveru, že samotné nedodržanie lehoty nemožno automaticky hodnotiť ako nesprávny úradný postup podľa ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.. Vo všetkých exekučných veciach sa jednalo o výkon exekúcie rozhodcovského súdu, ktorý rozhodoval o nárokoch navrhovateľa, vyplývajúcich zo spotrebiteľských zmlúv. Exekučný súd bol nielen oprávnený, ale aj povinný skúmať zákonnosť exekučného titulu a tiež preskúmať samotnú žiadosť o udelenie poverenia a návrh na vykonanie exekúcie. Exekučný súd je v prvom rade povinný zaoberať sa otázkou prípustnosti exekúcie a to najmä v súvislosti s vydaním poverenia na jej vykonanie. Preto pri hodnotení nedodržania 15 dňovej lehoty treba zohľadniť aj povahu tohto úkonu, i nevyhnutnosť pred vydaním poverenia posúdiť predložené listiny a prípadne odstrániť ich neúplnosť. Unáhlené konanie zo strany súdov by mohlo viesť k nedostatočnému a nekvalitnému posúdeniu prípadu a tým aj otázky, či rozhodcovský rozsudok spĺňa všetky kritéria zákonnosti. Zo skutkových okolností týkajúcich sa rozhodovania o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie je zrejmé, že skúmanie vykonateľnosti rozhodcovských rozsudkov si vyžaduje osobitnú právnu úvahu. Ani v jednom z prejednávaných exekučných konaní nebola zo strany navrhovateľa podaná sťažnosť na prietahy predsedovi súdu, ktorý je v prvom rade podľa ust. § 3 ods. 7 v spojení s § 62 a nasl. zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch oprávnený posúdiť otázku, či v konaní dochádza k porušovaniu práva účastníkov na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. A práve výsledok takejto sťažnosti, prípadne konštatovanie prietahov Ústavným súdom, či ESLP, by bolo relevantným podkladom hodnotenie nedodržania lehoty ako nesprávneho úradného postupu. S ohľadom na uvedené je súd toho názoru, že ani v prípade prekročenia 15-dňovej lehoty nemohlo dôjsť bez ďalšieho k nesprávne úradnému postupu.

Výsledky vykonaného dokazovania nedávali podklad pre prijatie záveru o existencii všetkých 3 predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu na strane odporcu. V prvom rade nebol preukázaný nesprávny úradný postup exekučného súdu a nebola preukázaná ani majetková ujma na strane navrhovateľa. Preto súd návrhy navrhovateľa na náhradu škody, ktoré boli uplatnené z dôvodu nedodržania 15-dňovej lehoty na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, v danom prípade rozhodnutím o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia) zamietol. Vzhľadom na skutočnosť, že v konaní nebol preukázaný vznik zodpovednosti za škodu, súd zamietol návrh navrhovateľa aj v časti, v ktorej sa domáhal náhrady nemajetkovej ujmy. Základnou podmienkou priznania nemajetkovej ujmy je preukázanie porušenia práva, čo v prejednávanom prípade nebolo splnené.

Ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. (účinný v čase namietaného porušenia zákona) bližšie nevymedzuje pojem „nesprávny úradný postup“. Tento uvádza iba príkladmo ako zbytočné prieťahy v konaní, prípadne nečinnosť orgánu verejnej moci, alebo porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon, alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Vo všeobecnosti platí, že ide o také prípady vzniku škôd, ktoré boli vyvolané inou činnosťou než rozhodovacou.

Priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je podmienené tým, že zo strany štátneho orgánu k porušeniu zákona došlo. Vzhľadom na záver súdu o tom, že rozhodnutie súdu o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia v hore uvedených (konkrétnych) prípadoch nemožno hodnotiť ako nesprávny úradný postup, navrhovateľovi nevznikol ani nárok na náhradu nemajetkovej ujmy.. Preto súd návrhy aj v tejto časti zamietol.

Súd na záver uvádza, že nesprávny úradný postup môže spočívať aj v zbytočných prieťahoch v konaní, pričom navrhovateľ na viacerých miestach svojich žalôb prieťahy v konaní namietal. Súd vo vzťahu k tejto námietke uvádza, že efektívnosť a rýchlosť súdneho konania nie je oprávnený preskúmať súd v konaní o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti, resp. predseda príslušného súdu na podklade sťažností na prieťahy. Konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní môže podľa názoru súdu len Ústavný súd SR. Ustanovenie § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 v znení účinnom od 1.1.2013 pritom už explicitne uvádza, z čoho výlučne je možné vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu, spočívajúceho v zbytočných prieťahoch v konaní. Ide o prípady, ak by prieťahy boli konštatované vo výsledkoch vybavenia sťažností na prieťahy, žiadosti o prešetrenia vybavenia sťažnosti na prieťahy, v právoplatnom rozhodnutí vydanom v disciplinárnom konaní, v právoplatnom rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva alebo v právoplatnom rozhodnutí Ústavného súdu SR.

Navrhovateľ si vo vzťahu k predpokladom posúdenia existencie zbytočných prieťahov v konaní nesplnil ani povinnosť tvrdenia, ani povinnosť ich preukázania a teda vzhľadom na vyššie uvedené podľa názoru súdu nebola existencia prieťahov v konaní preukázaná.

Na základe uvedeného je možné konštatovať, že vo všetkých prejednávaných prípadoch neboli splnené podmienky vzniku zodpovednosti štátu za škodu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. (účinného v čase tvrdeného nezákonného postupu a rozhodovania exekučného súdu t.j. v znení do účinnosti zákona č. 412/2012 Z. z.), preto súd všetky návrhy na náhradu škody a náhradu nemajetkovej ujmy zamietol.

K námietke odporcu, že ide o predčasne uplatnený nárok, súd uvádza nasledovné:

Podľa ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom. Súd na základe uvedeného konštatuje, že v čase rozhodovania súdu márne uplynula 6 mesačná lehota na predbežné prerokovanie nárokov podľa ust. § 16 ods.1 z. č. 514/2003 Z. z. Preto súd tento argument zo strany odporcu ako dôvod pre zamietnutie návrhu pre jeho predčasnosť nepovažoval za dôvodný.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 142 ods.1 O.s.p., v zmysle ktorého má úspešný odporca nárok na náhradu účelných trov konania. Odporca trov konania nevyčísľil, pričom zo spisového materiálu vyplýva, že v súvislosti s týmto konaním žiadne preukázateľné trov nevynaložil. Neúspešný navrhovateľ nemá na náhradu trov konania právo, preto súd vyslovil, že odporcovi náhradu trov konania nepriznáva.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v zmysle § 204 ods. 1 O.s.p. na Okresný súd Košice II v 2 písomných vyhotoveniach. Odvolanie má obsahovať, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť datované a podpísané, musí byť z neho zrejmé, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a)

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

V zmysle § 251 ods.1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.